Lietas Nr. C29672216
Lietas arhīva Nr. C-2999-17/20

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 8.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Lūciņa-Linka
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 8.decembrī /pers. A/ cēlusi maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam EUR 111 apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz dēla pilngadībai; izskatīt lietu, nerīkojot tiesas sēdi. Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Atbildētājs/pers. B/ paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa noteic, ja *tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26}pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.*

Lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanu rakstveida procesā paziņots 2017.gada 3.janvārī, nosūtot paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasībā izklāstītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.

No lietas materiāliem izriet, ka /datums/dzimušā /pers. C/ vecāki ir atbildētājs /pers. B/ un prasītāja /pers. A/, ko apliecina lietas materiāliem pievienotā dzimšanas apliecības Nr./apliecības numurs/ kopija (lietas 7.lapa).

Civillikuma 177.panta pirmā līdz ceturtā daļa noteic, ka *līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).*

Vecāku pienākums apgādāt nepilngadīgu bērnu ir absolūts, un bērnam ir jānodrošina iespēja izglītoties, saņemt pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt savas fiziskās un intelektuālās spējas atbilstoši vecumam un interesēm.

Civillikuma 178.panta otrā daļa noteic, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo*.

Prasībā norādīts, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju /pers. A/ un viņa īsteno bērna aprūpi un uzraudzību, savukārt atbildētājs to nav apstrīdējis un pierādījumus par pretējo nav iesniedzis.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa; pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku mantas stāvokli. Tā kā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturēšanai valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, tiesa nevērtē atbildētāja spējas un finansiālās iespējās tos maksāt.

Uzturlīdzekļus minimālajā apmērā saviem bērniem ir jāspēj nodrošināt katram vecākam, neskatoties ne uz mazturību, ne trūcību, ne kādiem citiem apstākļiem, turklāt jāņem vērā, ka bērna intereses ir prioritāras.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta piektās daļas nosacījumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa ir uzturēt bērnu, ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" un grozījumiem, kas stājās spēkā 2017.gada 1.janvārī, minimālās mēneša darba algas apmērs 2016.gadā bija EUR 370, savukārt no 2017.gada 1.janvāra ir EUR 380.

Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no septiņu gadu vecuma 2016.gadā bija noteikts EUR 111 mēnesī, bet, sākot no 2017.gada 1.janvāra - EUR 114 mēnesī.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un jānosaka procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – no 2016.gada 8.decembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Vienlaicīgi tiesa pusēm izskaidro, ka Civilprocesa likuma 203.panta ceturtā daļa noteic, ka, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem *no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu, s*avukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu - maksājumu kopsumma par vienu gadu.*

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkts noteic, ka prasībās līdz EUR 2134 maksājama valsts nodeva - 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par EUR 71,14, līdz ar to, ņemot vērā piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva EUR 199,80 (15 % no EUR 1332 (EUR 111 x 12) apmērā par labu valstij.

Tiesa izskaidro, ka gadījumā, ja persona sava mantiskā stāvokļa dēļ tiesas noteikto valsts nodevu nevar nomaksāt likumā noteiktajā termiņā, tad tā saskaņā ar Civilprocesa likuma 206.panta pirmo daļu var iesniegt tiesā pieteikumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu.

Papildus tam, secināms, ka lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu EUR 4,14 apmērā, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenami valsts labā no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 204[1]., 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt maza apmēra prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi EUR 111 (viens simts vienpadsmit *euro*), sākot no 2016.gada 8.decembra līdz 2016.gada 31.decembrim, bet sākot ar 2017.gada 1.janvāri - EUR 114 (viens simts četrpadsmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Uzturlīdzekļu maksājumi veicami prasītājas norēķinu kontā Nr. /numurs/, AS "Swedbank".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 199,80 (viens simts deviņdesmit deviņi *euro*, 80 centi) apmērā, kas iemaksājama: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē lieta Nr. C29 6722 16.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,14 (četri *euro*, 14 centi) apmērā, kas iemaksājami: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta Nr. C29 6722 16.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu valsts labā, maksājumu dokumenti par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 105.kabinetā vai nosūtāmi pa pastu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma 2017.gada 8.februāra Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Lūciņa-Linka